

Vidar Kleppe
Mesanveien 42 a
46242 KRISTIANSAND S

Vår ref.:
201807240
(Bes oppgitt ved henvendelse)

Deres ref.:

Dato:
Kristiansand, 28.06.2018

Svar på interpellasjon om "Innføre forbud mot plastposer i butikkene i Kristiansand og erstatte plast med papp-poser" - omgjort til skriftlig spørsmål

Jeg viser til din interpellasjon til bystyret 20.06.18 om «Innføre forbud mot plastposer i butikkene i Kristiansand og erstatte plast med papp-poser» som er omgjort til skriftlig spørsmål til ordføreren.

Interpellasjonen lød:

«Ærede ordfører

Flere land i Europa, blant annet Frankrike, har innført forbud mot plastposer i butikkene, og uten store protester innført papp-poser. Derfor bør Kristiansand vise nasjonal handlekraft og gå foran med å innføre plastpose forbud.

Det er ikke bare forsøplingen på land som er utfordrende. Golfstrømmen passerer rett utenfor vår "stuedør", og tar med seg store mengder plastavfall fra de store hav til våre naturperler langs kysten.

Det er anslått at det finnes 150 millioner tonn med plastavfall i verdenshavene. Rundt 100.000 sjøpattedyr og en million sjøfugler dør hvert år som følge av plastforsøpling i havene, mens vi vet lite om antall død og skadet fisk. Om 30 år vil plasmengden i havet være firedoblet om det ikke gjøres noe drastisk.

Dette er dystert og matkjedene og folk flest må helt klart bidra til mindre bruk og kast av plast. Ja, Demokratene mener faktisk at det må innføres et forbud mot plastposer i Kristiansand.

Er ordføreren enig med Demokratene i dette?»

Svar:

I 2014 ble det brukt om lag 930 millioner plastbæreposer i Norge, det vil si rundt 180 poser per innbygger. Rundt 80 prosent av plastbæreposene ender med å bli brukt til å emballere husholdningsavfall (tall fra 2008, kan være lavere i dag), dvs. et nyttig formål. Det forbrukes likevel et større antall plastbæreposer enn det som ombrukes til nyttige formål, særlig av mindre poser. Bruk av plastbæreposer har ikke blitt vurdert som et vesentlig miljøproblem i Norge, jf. Miljødirektoratets utredning om dette av 1. september 2008. Denne utredningen er noen år gammel. Samtidig ser vi av resultater fra bl.a. strandryddedagen at plastposer er blant gjenstandene som finnes hyppigst ved årlige strandryddeaksjoner og at plastposer som havner i naturen etter hvert ender opp i sjøen som marin forsøpling. I tillegg har vi de siste årene blitt mer og mer klar over de betydelige miljøproblemene som økte mengder plastavfall i marine områder medfører. Dette inkluderer også fragmentering av større plastpartikler til mikroplast og deres effekter i marine økosystemer.

Angående innføring av forbud mot plastbæreposer i Kristiansand, så har administrasjonen vært i kontakt med Miljødirektoratet om muligheten for innføring av dette. Miljødirektoratet mener at kommunen ikke har myndighet til å innføre et slikt forbud med hjemmel i forurensningsloven § 30 Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v. Miljødirektoratet er ikke kjent med at det finnes andre hjemler for å innføre et slikt forbud.

Det arbeides nasjonalt med å redusere bruken av plastbæreposer. Norge skal gjennomføre EUs direktiv om reduksjon av bruk av lette plastbæreposer. EUs krav i henhold til "plastposedirektivet" er enten et fastsatt reduksjonsmål, eller at det tas betalt for alle plastposer over disk. Gjennomføring av EUs direktiv vil bli fulgt opp med nasjonalt regelverk.

Som en del av arbeidet med å oppfylle kravene i direktivet, har berørte bransjeaktører i Norge valgt at det skal tas betalt for posene, og at det legges på 50 øre per plastpose som skal gå til Handelens Miljøfond. Gjennom Handelens Miljøfond vil næringslivet jobbe for å redusere bruken av plastposer i Norge blant annet gjennom prisøkning, informasjonstiltak og alternativer til plastposer. Fondet vil også bli brukt til andre miljøtiltak knyttet opp mot plastbæreposer. Medlemskap i Handelens Miljøfond er et frivillig tiltak, og er ikke nok i seg selv for å oppfylle kravene i direktivet.

Det å bytte ut plastbæreposer med papir/papp-poser, er omdiskutert. For flere år siden ba Miljøverndepartementet Statens forurensningstilsyn (SFT - nå Miljødirektoratet) vurdere miljøkonsekvensene av forskjellige typer bæreposer. Norconsult bisto SFT. Vurderingen viser at plastposer i et livsløpsperspektiv totalt sett kommer bedre ut miljømessig enn papirposer. Så lenge plastbæreposene brukes i avfallshåndteringen, anbefales det at plastbæreposene beholdes. Det er imidlertid viktig å redusere bruken av plastbæreposene. Det produseres og brukes flere plastbæreposer enn nødvendig til avfallshåndteringen, og det vil være en viss miljøgevinst å erstatte noen av posene med f.eks. bærenett av plast eller tekstiler, dersom de brukes mange nok ganger. Som nevnt over, jobbes det nasjonalt med å redusere bruken av plastbæreposer.

Det kan imidlertid vurderes om det også skal gjøres tiltak lokalt for å redusere bruken av plastbæreposer. I mai 2018, ble handlingsplanen mot marin forurensning vedtatt i Bystyret. I forbindelse med behandlingen av handlingsplanen, ble det vedtatt at «Bystyret mener det er viktig å redusere forbruket av plast i Kristiansand. Bystyret er positivt innstilt til en visjon om at Kristiansand skal bli en plastfri. Bystyret ber administrasjonen utrede hva en plastfri kommune vil medføre og hvilke tiltak som kan og bør iverksettes for å i størst mulig grad bli en plastfri kommune. Erfaringer fra andre kommuner må innhentes som en del av arbeidet.» Administrasjonen foreslår at arbeid rettet mot bruken av plastbæreposer hører inn under utredningen om hvordan i størst mulig grad bli en plastfri kommune. I tillegg, som beskrevet i handlingsplanen, har det vært gjennomført et prosjekt om hvordan redusere bruk av plastbæreposer i Kristiansand. Dette var et prosjekt i regi av Næringsforeningen gjennom deres ressursgruppe Grønt skifte. Kommunen er med i denne ressursgruppen, og arbeid rettet mot bruken av plastbæreposer kan også eventuelt følges opp her.

Med vennlig hilsen

Harald Furre
Ordfører

Kopi: Bystyret